

Paní Eva Kalinová – poděkování překladatelce

V každé době, ale zejména v takové, kdy můžete jen minimálně cestovat, stýkat se s cizinci, běžně trénovat jazykové dovednosti v zahraničním tisku – zkrátka za totalitního režimu, je dobrý překladatel vašich odborných rukopisů pokladem. Kvalitní revizi specializovaných vědeckých textů nelze podceňovat ani dnes, po 18 letech svobody. A když je někdo pamětníkem vývoje biologických oborů v republice, tak jako paní Eva Kalinová, která se dožívá v květnu letošního roku pětadešátin v záviděníhodné duševní svěžesti, je to bonus zasluhující důrazné připomenutí. Životní příběh vinoucí se od židovských kořenů je kromě toho stěží uchopitelnou studnicí inspirace a podivu pro romanopisce, hledače zázraků, dobíječe vlastních baterek, nedouky v altruismu nebo nahlondané životní skeptiky.

mládí strávené v prvorepublikové Praze bez abnormálního zájmu o dění ve zbytku Evropy zrušil alarm všeho, co rychle za sebou následovalo po Mnichovské dohodě. Probuzení do nadcházející reality žlutých hvězd dospělo k proklouznutí z Prahy na poslední chvíli. Probíjet se válečnými a těsně poválečnými zážitky v zahraničí znamená evokovat vzrušení z pobytu v Londýně: v dohledu obranných formací a pak zas ve výukovém centru jazyků (základ pro životní překladatelské poslání). Do toho se mísí retrospektiva drsné cesty v podpalubí lodi k zakázaným břehům Palestiny, Brity hlídané před imigranty (putování přes lágry do služeb restaurace, kde se jazyková výbava opět rozhojňuje)... Osudové epizody tuhle cestu provázejí: sestra zachraňující dítě spolubydlící v kajutě skokem do vody těsně před výbuchem, který loď potopil – pro-

pustka k domovu v těžce vydobytém novém státě. Návrat do Evropy a znovusetakání s celoživotním druhem vracejícím se z bojů o kontinent s Československou obrněnou brigádou. Poválečný nelehký život v Praze s dětmi, komunistická šikana manželů, náhody a nakonec akademické prostředí...

Parazitologie, entomologie, botanika, histologie, první zakázky k překladům do publikovatelné cizojazyčné podoby, éra akademiků – B. Ryšavého, B. Rosického, J. Weisera, J. Kratochvíla, V. Baruše, S. Hejného, J. Šlaisa. Ale také práce pro lidi v terénu – z národních parků, správ CHKO, studentů... A rok 1989. Hektické období po něm, žádný odpočinek, žádný útlum – paní Eva překládá, koriguje, komunikuje s agenturami, navazuje stále kontakty, jezdí po Evropě, do Kalifornie, přijímá studenty z pražské přírodovědy a pomáhá tvořit také jim (nad některými drží kurtelu i poté, co založili rodiny), navštěvuje kurzy dalších jazyků, cvičí, trénuje pohyb, i s nově vyspravenými koleny jezdí na kole, vždy sama vstává, když spadne, a delegaci od starosty pražské části, kde žije, „vyžene“ při oslavě devadesátky s tím, ať se raději postarají o jiné potřebné (a řekne, které) – ona sama že by s tím mohla pomoci.

Dá se tušit, že tenhle spád mezi řádky s ohledem na nepatrný textový prostor nemůže nikdy stačit ani k elementárnímu vystižení peripetií dlouhé cesty... Možná naznačovat. Za sebe mohu vzpomenout na styl práce na textech z elévských dob na půdě Akademie věd – článek pro tisk se rodil v mnoha kolech, po osahání mantinelů oborové terminologie došlo na detailní vyjasňování kontextu (a přitom navrch

Když má někdo „zelené“ ruce, vše pěstované vzkvétá. Foto z archivu E. Kalinové

na případná odhalení věcných obsahových nedokonalostí), precizaci struktury (má každá pasáž a věta své správné místo?), revizi pojmů (jsme dostatečně konfrontováni s příbuznou literaturou?), kontrolu jasnosti výpovědi o výsledcích (je objev „prodán“ srozumitelně a dobře?). To vše splnitelné i v šibeničných termínech. Hlavně za tuhle školu patří Evě Kalinové dík. Bilance: článků nespočet, monografií řada.

Přes všechny dotírající trable pár let po přelomu století slyším ve sluchátku při zavolání do nemocnice: „Jak se mám? Jako na riviéře. A zítra jdu domů...“ Paní Kalinová umí perfektně připravit „něco mediteránního“, třeba s rybou. K tomu víno. Chci jí popřát: co nejvíc možností hrát se někde pod středomořským sluncem, vstřebávat ionty mořské vody a vnímat tříšť vln nabíhajících na skaliska, celé dny... A také nové příležitosti k předávání vitální mezilidské energie, protože na takových štafétách stojí svět. Salve!